

اجماع، استحسان، تقلید اور قیاس: کتابیات

شیر نوروز خان ☆

اجماع کتب

- ۱- ابن حزم، ابن محمد علی بن احمد بن سعید
مراتب الاجماع / ابن محمد علی بن احمد بن سعید و تقد مراتب الاجماع ابن تیمیہ القاہرہ: مکتبہ
القدس، ۱۳۵۷ھ، ۱۸۱۱ء ص
- ۲- ابن المنذر، امام
الاجماع، قطر: رائے الحاکم الشرعیہ والشون الدین، ۱۹۸۱ء م، ۱۵۸ ص
- ۳- عبدالرزاق، علی
الاجماع فی الشرعیہ الاسلامیہ، القاہرہ: دار الفکر العربی، ۱۹۳۷ء م، ۱۱۳ ص
- ۴- عبدالفتاح، الحسین
الاجماع، مصدر ثالث من مصادر الشریع الاسلامی، مطا: دار الاتحاد العربی، ۱۹۷۹ء م، ۲۹۶ ص
- ۵- عثمانی، محمد رفیع
نقد میں اجماع کا مقام، کراچی: ادارہ المعارف، ۱۹۷۹ء م، ۶۳ ص
- ۶- کمال فاروقی
اجماع اور باب اجتہاد / اردو ترجمہ، مظہر الدین صدیقی، کراچی: مرکزی ادارہ تحقیقات اسلامیہ،
۱۹۶۵ء، ۲۳ ص

مقالات

۷- ابو زہرہ

۱۲۱. اجماع امت اور علماء یورپ کا غلط طرز فکر، الحق (اکوڑہ ٹنک) ۳:۳ (جنوری ۱۹۶۸) ۳۷-۳۹

☆ لائبریرین، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد

۸۔ احمد حسن

”الاتجاه الجدید للجماع“ الدراسات الاسلامیہ (اسلام آباد) ۱۳: ۳۰-۳۱ (یونیو۔ دسمبر ۱۹۷۷ م)

۲۲۸-۲۱۳

۹۔ .....

”جماع۔ سرچشمہ وحدت ملی“ فکر و نظر (اسلام آباد) ۷۷: ۱ (جنوری ۱۹۷۰) ۳۸۵-۵۰۵

۱۰۔ .....

”مقتدین مکاتب فقہ کا نظریہ اجماع“ فکر و نظر (اسلام آباد) ۳۶: ۶ (اکتوبر ۱۹۶۸ء) ۲۳۹-۳۶۰

۱۱۔ ٹوکی، ولی حسن

”پوتے کی میراث اجماع امت کی روشنی میں“ بینات (کراچی) ۲۶: ۱۰ (صفر ۱۸۸۷ھ) ۲۹-۳۹

۱۲۔ جناتی، محمد ابراہیم

”جماع“ الجلس (لاہور) ۳: ۱۳-۲ (جنوری۔ فروری ۱۹۹۱ء) ۳۱-۶۷

۱۳۔ جعفری، رئیس احمد

”جماع اور باب اجتہاد“ ثقافت (لاہور) ۱۳: ۶۲ (جون ۱۹۶۵) ۳۷-۳۱

۱۴۔ خالد مسعود

”جماع کی تین قسمیں“ میثاق (لاہور) ۳: ۹ (اکتوبر ۱۹۶۳) ۲۸-۳۳

۱۵۔ شاحد، ایم اے

”جماع اور اجتہاد“ تاج (کراچی) ۸: ۱۸-۹ (ستمبر ۱۹۷۳ء) ۶۰-۶۱

۱۶۔ عبدالمالک

”جماع امت“ ترجمان القرآن (لاہور) ۳: ۱۰۳ (اکتوبر ۱۹۸۵ء) ۱۱-۱۶

۱۷۔ علوی، محمد سعید الرحمن

”الاجماع“ منہاج (لاہور) ۳: ۳ (جولائی ۱۹۸۵ء) ۲۰۵-۲۶۱

۱۸۔ غفاری، نور محمد

”جماع امت کی شرعی حیثیت“ بینات (کراچی) ۲۵: ۱ (اگست ۱۹۷۴ء) ۱۳-۲۱

- ۱۹۔ الفاروقی، اسماعیل راجی
 ”الاجتہاد والاجماع کفرنی الدنیا مکیہ فی الاسلام“ المسلم المعاصر (بیروت) ۹۳: ۹۳-۹۳ مارچ
- ۱۸-۵ (۱۹۷۷ م)
- ۲۰۔ فاروقی، کمال احمد
 ”اجماع اور اجتہاد“ فکر و نظر (اسلام آباد) ۹۵: ۱۸-۳۰ مارچ (۱۹۶۳)
- ۲۱۔ فضل الرحمن
 ”اسلام کے ابتدائی عہد میں سنت، اجماع اور اجتہاد کے تصورات“
 فکر و نظر (اسلام آباد) ۱۵: ۲-۲ (جولائی - اگست ۱۹۶۳) ۷-۳۳
- ۲۲۔ .....
 ”سنہ والاجتہاد والاجماع فی العہد الاسلامی الاول“ الدراسات الاسلامیہ (اسلام آباد) ۳۵: ۱ (اپریل ۱۹۶۵ م) ۱-۲۲
 ۱۶: ۱۰۶-۱۱۳ (مارس ۱۹۶۶ م) ۱-۱۳، ۱۰۶-۱۱۶
- ۲۳۔ کاکا خیل، محمد نذیر
 ”اجتہاد و اجماع مفتی محمد عبده کی نظر میں“ فکر و نظر (اسلام آباد) ۷: ۱۲ (جون ۱۹۷۰) ۸۹۶-۹۰۰
- ۲۴۔ لودھی، طیب شامین
 ”اجماع امت اور قانون سازی میں اس کی حیثیت“ ترجمان القرآن (لاہور) ۹۳: ۱ (ستمبر ۱۹۷۹)
- ۹-۲۳، ۹۲: ۲ (اکتوبر ۱۹۷۹) ۹-۱۶
 ۳: ۹۲ (نومبر ۱۹۷۹) ۹-۱۷
- ۲۵۔ محمد الفراوی
 ”الاجماع حقیقت و بحیث عند المذاهب الاسلامیہ“
 رسالہ العقرب (لہران) ۳۵: ۳ (شعبان ۱۹۹۳ م) ۸۱-۱۰۶

۲۶۔ محمد حاشم

”اجماع اور اس کی حقیقت“ برهان (دہلی) نمبر ۱ (جولائی ۱۹۳۸) ۹-۳۲

۲ (اگست ۱۹۳۸) ۹۶-۱۳۷

۳ (ستمبر ۱۹۳۸) ۱۷۹-۱۸۸

۲۷۔ مودودی، سید ابوالاعلیٰ

”قانون سازی شوری اور اجماع“ ترجمان القرآن (لاہور) ۳۲:۳۳-۳ (مئی ۱۹۵۵) ۱۳۳-۱۳۸

۲۸۔ نعیم صدیقی

”قرآن و حدیث، اجتہاد، قیاس، اجماع“ ترجمان القرآن (لاہور) ۳:۱۰۵ (جون ۱۹۸۶) ۳۱-۳۳

استحسان

۲۹۔ محمد رفیق

نظریہ الاستحسان فی الفقہ الاسلامی مع نظریہ العادلہ فی القانون الوضعی، اسلام آباد:

الجامعہ الاسلامیہ عالیہ، ۱۹۹۳ م، ۲۹۸ ص

۳۰۔ احمد حسن

”استحسان“ فکر و نظر (اسلام آباد) ۳:۱۳ (اکتوبر ۱۹۷۳) ۲۲۳-۲۳۳

۳۱۔ .....

”صدر اسلام میں اجتہاد، رائے، قیاس اور استحسان“ فکر و نظر (اسلام آباد) ۳:۱۳

(اکتوبر ۱۹۶۶) ۱۹۸-۲۱۷

۳۲۔ بخاری، سید عبدالرحمن

”استحسان“ منہاج (لاہور) ۳:۱۳ (اکتوبر ۱۹۸۵) ۵۲-۲۳۸

۳۳۔ السعیری، محمد علی

”الاستحسان المقارن“ التوحید (لہران) ۳:۱۳ (رجب شعبان ۱۴۰۳ھ) ۷۲-۸۵

۳۳۔ سامی الفریری

”یحییٰ الاتحسان عند المذاهب الاسلامیہ“ رسالہ التقریب (مہران) ۶۶۲ (رمضان - شوال ۱۹۹۵

(م) ۱۹۸-۲۰۹

۳۵۔ قادری، شجاعت علی

”امام ابوحنیفہ اور استحسان“ فکر و نظر (اسلام آباد) ۹۶۱ (مارچ ۱۹۸۳) ۲۳-۵۸

۳۶۔ القاسمی، القاضی مجاہد الاسلام

”الاتحسان“ فی ضوء الکتاب والسنة “البعث الاسلامیہ (لکھنؤ) ۷۳۵ (اکتوبر ۱۹۹۰ م) ۶۳-۷۴

تقلید

کتب

۳۷۔ ابراہیمی، عبدالرضا

رسالہ التقلید۔ کرمان: مطبعہ السعادہ، ۱۳۵۲ھ، ۹۲ ص

۳۸۔ ابوالقاسم بن زین العابدین بن کریم

اجتہاد و تقلید۔ کرمان: چاپخانہ سعادت، ۲۹۳ ص

۳۹۔ الاصفہانی، الشیخ محمد حسین

الاجتہاد و التقلید۔ النجف: دارالکتب الاسلامیہ، ۱۹۵۷ م، ۱۳۸ ص

۴۰۔ البروجردی، آقا حسین الباطبائی

انیس المقلدین فی احکام الدین۔ تہران: مرکز فروش تہران، ۱۳۶۶ م، ۸۳ ص

۴۱۔ تھانوی، محمد اشرف علی

تقلید و اجتہاد۔ کراچی: دارالاشاعت، ۱۰۴ ص

۴۱ ب.....

تشیخ التقلید فی مسئلہ اجتہاد و تقلید۔ لاہور: نعمان پبلشنگ کمپنی، ۱۷۶ ص

۳۲۔ راشدی، ابو محمد بدیع الدین شاہ

تقدیر سدید بر رسالہ اجتہاد و تقلید، وزیر آباد: ادارہ احیاء تراث اہل السنہ، ۱۹۸۲ء، ۳۳ ص

۳۳۔ رضا الصدر

الاجتہاد و تقلید۔ بیروت: الکتاب اللبنانی، ۱۹۷۵

۳۴۔ شاہ ولی اللہ دہلوی

عقد الجید/ سندھی ترجمہ غلام حسین جلبانی۔ حیدرآباد: شاہ ولی اللہ اکیڈمی، ۱۹۶۶ء، ۳۳ ص

۳۵۔ شاہ ولی اللہ دہلوی

عقد الجید فی احکام الاجتہاد و تقلید۔ القاہرہ: مطبعہ الشركہ المطبوعات العلمیہ، ۱۳۲۹ھ، ۶۳ ص

۳۶۔ الشیبلی، محمد امین

القول السدید فی کشف حقیقۃ تقلید۔ القاہرہ: دار الصحیحة، ۱۹۸۵ء، ۱۱۰ ص

۳۷۔ شوکانی، محمد بن علی

حقیقت تقلید و اجتہاد: ترجمہ، القول المفید فی اولہ اجتہاد و تقلید / محمد بن علی شوکانی، ترجمہ طیب

شامین لودھی، ملتان: فاروقی کتب خانہ، ۳۸ ص

۳۸۔ .....

القول المفید فی اولہ الاجتہاد و تقلید۔ (القاہرہ): ۱۹۲۹ء، ۵۲ ص

۳۹۔ کاندھلوی، محمد اوریس

اجتہاد اور تقلید کی بے مثال تحقیق۔ لاہور: جامعہ اشرفیہ، ۱۳۳ ص

۵۰۔ گوندلوی، محمد یحییٰ

مقلدین ائمہ کی عدالت میں۔ گوجرانوالہ: ادارہ اشاعہ الحدیث، ۱۹۸۲ء، ۲۲۳ ص

۵۱۔ محمد الاسوئی

الاجتہاد و تقلید فی الشرعیہ۔ قطر: الثقافہ للشر، ۱۹۸۷

۵۲۔ محمد طیب

اجتہاد اور تقلید۔ دیوبند: ادارہ تاج المعارف، ۱۹۶۰ء، ۲۱۰ ص

۵۳۔ النابلسی، عبدالغنی

خلاصہ التحقیق فی بیان حکم التقلید والتلفیق۔ استنبول: دارالافتاء، ۱۳۸۳ھ ص

۵۳ب۔ نجم، محمد افضل خان

القول السدید فی اثبات التقلید، سرگودھا: انصار آرٹ پریس، ۱۹۹۳ء، ۱۷۳ص

۵۴۔ یوسف، صلاح الدین

احل حدیث اور احل تقلید۔ لاہور: ادارہ الاعتصام، ۱۹۷۶ء، ۸۰ص

مقالات

۵۵۔ "اجتہاد و تقلید" جیات (کراچی) ۴۳۱-۲ (مئی - جون ۱۹۸۲) ۳۸-۳۲

۵۶۔ "اجتہاد و تقلید" المجلس (لاہور) ۳۳-۳ (مارچ - اپریل ۱۹۹۱) ۲۰-۲۸

۵۷۔ احمد حسن

"مکاتب فقہ دور تقلید سے پہلے۔ ایک تاریخی مطالعہ" فکر و نظر (اسلام آباد) ۱۰:۶ (اپریل ۱۹۶۹)

۷۳۱-۷۵۰

۵۸۔ الطاف جاوید

"دو ذہبی نظام حائے فکر تقلیدی اور تخلیقی" فکر و نظر (اسلام آباد) ۱۲:۶ (جولائی ۱۹۶۸) ۵۶-۶۳

۵۹۔ غلیل المیس

"خلاصہ التحقیق فی مسائل التقلید والتلفیق" الفکر الاسلامی (بیروت) ۹:۳

(کانون الاول ۱۹۸۰م) ۲۸-۶۳

۶۰۔ رحمانی، خالد سیف اللہ

"بحث فی التقلید والتلفیق" البعث الاسلامی (لکھنؤ) ۳۸:۸ (نمبر ایس-سارس ۱۹۹۳) ۵۲-۶۰

..... ۶۱

"تقلید اور تلفیق" بحث و نظر (پٹنہ) ۳:۹ (اپریل - جون ۱۹۹۰) ۲۶-۹۹

۶۲- ساجدہ محمد حسین بٹ

”خاصی محب اللہ بہاری اور ان کے نظریہ تقلید پر اجمالی تبصرہ“ منہاج (لاہور) ۳۳۳ (جولائی -

ستمبر ۱۹۹۶) ۱۳۳-۱۳۱

۶۳- سہیل الغریبی

”تقلید عندا لمذہب الاسلامیہ“ رسالہ التقرب (مہران) ۹۳۳ (۱۹۹۶) ۱۸۲-۲۰۶

۶۴- سہیل عاطف

”الاجتہاد والتقلید“ الدراسات الاسلامیہ (اسلام آباد) ۳۵۵ (دسمبر ۱۹۷۰) ۷۵-۱۰۵

۶۵- عبد الرشید، خواجہ

”تقلید جاہ“ فکر و نظر (اسلام آباد) ۷۱ (جنوری - فروری ۱۹۶۳) ۹۳-۹۶

۶۶- عبد الواحد

”تقلید والتلفیق“ منہاج (لاہور) ۵۳ (جنوری ۱۹۸۶) ۵۵-۱۰۰

۶۷- عثمانی، ظفر احمد

”تقلید کے بارے میں ایک گفتگو“ ابلاغ (کراچی) ۱۰۵ (جنوری ۱۹۶۸) ۲۳-۳۶

۶۸- قادری، سید معین الدین

”تقلید والتلفیق فی الفقہ الاسلامیہ“ المسلم المعاصر (بیروت) ۳۹:۱۰ (اپریل-یولیو ۱۹۸۳) ۸۷-۸۸

۶۹- محمود، عبد الحلیم

”تلفظہ الاسلامیہ بین الاصلہ والتقلید“ فکر الاسلامی (بیروت) ۵۳ (۱۹۷۱ م) ۱۰-۱۵

۷۰- مرتضیٰ مطری، شہید

”اجتہاد اور تقلید“ توحید (قم، ایران) ۵۱۰ (دسمبر-جنوری ۱۹۹۳) ۳۳-۷۲

۷۱- مصوی، محمد صغیر حسن

”شاہ ولی اللہ کا نظریہ تقلید“ فکر و نظر (اسلام آباد) ۳۵۸ (جون ۱۹۷۱) ۹۳-۹۴

۷۲- النابلسی، عبد الغنی (مترجم)

”مخالفہ التعمیق فی بیان حکم التقلید والتلفیق“ فکر الاسلامی (بیروت) ۱۵۹ (تشرین الثانی ۱۹۸۰ م)

۷۳- نعمانی، عبدالرشید

”تخلید مجتہدین خیر القرون“ بیانات (کراچی) ۳۳۳ (نومبر ۱۹۷۸) ۲۵-۱۷

قیاس

۷۴- ابن تیمیہ

القیاس فی الشرع الاسلامی، بیروت: دارالافتاء الجدیدہ، ۱۹۸۲ م، ۲۰۶ ص

۷۵- احمد حسن

”صدر اسلام میں اجتہاد، رائے، قیاس اور استحسان“ فکر و نظر (اسلام آباد) ۳۳۳ (اکتوبر ۱۹۶۶)

۱۹۸-۶۷

۷۶- الرازی، ابی بکر احمد بن علی

الفصول فی الاصول (ابواب الاجتہاد والقیاس) لاہور: مطبعہ المکتبہ الطیبیہ، ۱۹۸۱ م، ۲۳۳ ص

۷۷- جناتی، محمد ابراہیم

”اجتہاد کے منابع میں قیاس“ المجلس (لاہور) ۹۵۵ (ستمبر ۱۹۹۳) ۲۲-۳۳

۱۰۵۵ (نومبر ۱۹۹۳) ۲۶-۳۷

۷۸- عبدالقدوس، محمد

”اسلام میں اجتہاد و قیاس کا مقام“ فکر و نظر (اسلام آباد) ۳۳۳ (جون ۱۹۷۶) ۱۰۶۹-۱۰۵۷

۷۹- عبدالمنان

”کیا اجتہاد و قیاسی مسائل شریعت ہیں؟“ ترجمان المدینت (لاہور) ۳۳۹ (جون ۱۹۸۶) ۳۲-۳۳

۸۰- قاضی، سعید اللہ

”ابوبکر الجصاص اور اجتہاد و قیاس“ اقبال ریویو (لاہور) ۳۳۶ (جنوری ۱۹۸۱) ۷۵-۱۰۰

۸۱- الندوی، مجیب اللہ

”القیاس فی الاسلام“ الرشاد (عظیم گڑھ) ۳۳۳ (نایر-مارس ۱۹۹۰) ۵۳-۶۱

۸۲۔ نعیم صدیقی

”قرآن و حدیث، اجتہاد، قیاس، اجماع“ ترجمان القرآن (لاہور) ۳۶:۵ (جون ۱۹۸۶) ۳۱-۳۳

۸۳۔ ہاشمی، سید محمد ستین

”تشریح الاسلامی میں قیاس کا مقام“ المعارف (لاہور)

۱۵۳ (نومبر ۱۹۸۱) ۱۵-۳

۱۳۶۳ (دسمبر ۱۹۸۱) ۱۵-۳۰

..... ۸۴

”تشریح اسلامی میں قیاس کا مقام“ فکر و نظر (اسلام آباد) ۷:۶ (جنوری ۱۹۷۹) ۲۸-۳۷

IJMA

85. Ahmad Hassan
 "The Argument for the Authority of Ijma". *Islamic Studies* (Islamabad) 10:1 (March 1971) 39-52.
86. _____
 "The Classical Definition of Ijma". *Islamic Studies* (Islamabad) 14:4 (Winter 1975) 261-270.
87. _____
 "Comparative Study of Ijma, Sangha, Sanhedrin and Church". *Islamic Studies* (Islamabad) 11:4 (December 1972) 251-270.
88. _____
 The Doctrine of Ijma in Islam. Islamabad : Islamic Research Institute, 1976, 274p.
89. _____
 "Ijma an Integration Force in the Muslim Community". *Islamic Studies* (Islamabad) 6:4 (December 1967) 389-406.
90. _____
 "Ijma in the Early Schools". *Islamic Studies* (Islamabad) 6:2 (June 1967) 121-140.
91. _____
 Modern trends in Ijma". *Islamic Studies* (Islamabad) 12:2 (June 1973) 121-152.

92. _____
 "The Political Role of Ijma". *Islamic Studies* (Islamabad) 8:2
 (June 1969) 135-150.
93. Ausaf Ali
 "The Institution of Ijma : its Concept, Efficacy and Politics in Islamic
 Society". The *Universal Message* (Karachi) 11:9 (Feb. 1990) 11-15."
94. Faruki , Kemal A.
 "Ijma and Ijtihad for Modern Conditions". *Al-ahibba* (Lahore) 4:4
 (April 1973) 24-32.
95. _____
 "Ijma and Ijtihad for Modern Conditions.. *The Voice of Islam*
 (Karachi) 20:11 (August 1972) 585-592.
96. _____
 "Ijma and Ijtihad for Modern Conditions . *Islamic Order*
 (Karachi) 1:2 (1979) 76-83.
97. _____
 "Ijma and the Gate of Ijtihad: Karachi : Gateway Publications,
 195٤, 42p.
98. _____
 "Ijtihad and Ijma ; In : Kemal A. Faruki. *Islamic Jurisprudence.*
 Karachi : Pakistan Publishing House, 1962, p.152-165.
99. _____
 Isma and Ijma ; In : Kemal A. Faruki. *Islamic Jurisprudence.* Karachi
 Pakistan Publishing House, 1962, p 67-74.
100. Faruqi, Muhammad Y.
 "The Development of Ijma the Practices of the Khulafa al Rashidun
 and the views of the Classical Fuqaha". *American Journal of Islamic
 Social Siences* (Herndon) 9:2 (summer 1992) 173-187.
101. Fazlur Rahman
 "Concepts Sunnah, Ijtihad and Ijma in the Early Period". *Islamic
 Studies* (Islamabad)1:1 (1962) 5-21.
102. Kamali. Mohammad Hashim
 Ijma or Consensus of Opinion ; In : Mohammad Hashim Kamali.
 Principles of Islamic Jurisprudence,. Selangor Darual Ehsan : Pelanduk
 Publications, 1989, p. 211-247.

103. Majid Khadduri (tr.)
on Consensus (Ijma); In : Majid Khadduri. *Islamic Jurisprudence Shafi is Risala*. Baltimore : The Johns Hopkins Press, 1961, p.285-287.
104. Muslehuddin, Muhammad
Ijma or Consensus and Other Source of Law ; In : Muhammad Muslehuddin. *Philosophy of Islamic Law and the Orientalists*. Lahore : Islamic Publications, p.146-148.
105. Weiss, Bernard G.
Ijma ; In: *The Encyclopedia of Religion*. New York : Macmillian, 1987, Vol.7. p.89-90.
106. Yousuf, S.M.
A Study of Iqbal,s Views on Ijma. *Iqbal Review* (Lahore)3:3 (October 1962) 17-25.

ISTIHSAN

107. Ahmad Hasan
The Principle of Istihsan; In : Ahmad Hasan. *Analogical Reasoning in Islamic Jurisprudence*. Islamabad : Islamic Research Institute, 1986, p.424-462.
108. _____
"The Principle if Istihsan in Islamic Jurisprudence". *Islamic Studies* (Islamabad) 16:4 (Winter 1977) 347-362.
109. Kamali, Mohammad Hashim.
Istihsan or Equity in Islamic Law; In : Mohammad Hashim Kamali. *Principles of Islamic Jurisprudence*. Selangor Darul Ehsan : Pelanduk Publicafons, 1989, p.309-338.
110. Majid Khadduri (tr.)
On Juristic Preference (Istihsan); In : Majid Khadduri. *Islamic Jurisprudence : Shafi'i's Risala*. Baltimore : The Johns Hopkins Press, 1961, p.304-332.
111. Muslehuddin, Muhammad
Istihsan or Juristic Preference ; In : Muhammad Muslehuddin. *Phiosophy of Islamic Law and the Orientalists*. Lahore: Islamic Publications, p.150-155.

TAQLID

112. Al-Alwani, Taha J.
"The Scop of Taqlid". *American Journal of Islamic Social Sciences* (Herndon) 9:3 (1992) 383-387.
113. _____
"Taqlid and Ijtihad". *American Journal of Islamic Social Sciences* (Herndon) 9:2 (Summer 1992) 233-242.
114. Faruki, Kemal A.
Ijtihad and Taqlid; In : Kemal A. Faruki. *Islamic Jurisprudence*. Karachi : Pakistan Publishing House, 1962, p.88-99.
115. Hallaq, Wael B.
"Issues and Problems (Ijtihad and Taqlid)" *Islamic Law and Society* (Leiden) 3: 2 (1996) 127-136
116. Jackson, Sherman A.
"Taqlid Legal Scaffolding and the Scope of Legal Injuctions in Post Formative Theory : Mutlaq and Amm in the Jurisprudence Shihab al-Din al -Qarafi". *Islamic Law and Society* (Leiden) 3:2 (1996) 165-192.
117. Mohammad Fadel
"The Social Logic of Taqlid and the Rise of the Mukhatar". *Islamic Law and Society* (Leiden) 3:2 (1996) 193-233.
118. Powers. David S. (ed.)
Ijtihad and Taqlid : Special Issue of *Islamic Law and Society*. Vol.3 No.2 (June 1996), Leiden : E.J. Brill, 1998, 304 p.
119. Shah, Nasim Hasan
"Ijtihad and Taqlid" *Dawah Highlights* (Islamabad) 5:1 (1994) 10-13.

QIYAS

120. Ahmad Hasan
"The Definaion of Qiyas in Islamic Jurisprudence". *Islamic Studies* (Islamabad) 20:3 (1991) 201-226.
121. _____
The Development of the Principle of Qiyas-an Historical Perspective ; In: Ahmad Hasan. *Analogical Reasoning in Islamic Jurisprudence*. Islamabad : Islamic Research Institute, 1986, p.5-121.

122. _____
 "Early Modes of Ijtihad, Ray, Qiyas and Istihsan". *Islamic Studies* (Islamabad) 6:1 (1967) 47-79.
123. _____
 "The Principle of Qiyas in Islamic Law: An Historical Perspective". *Islamic Studies* (Islamabad) 15:3 (Autum 1976) 201-210.
124. Faruki, Kemal A.
 Ijtihad and Qiyas; In: Kemal A. Faruki. *Islamic Jurisprudence*. Karachi: Pakistan Publishing House, 1962, p.140-151.
125. _____
 Isma and Qiyas; In: Kemal A. Faruki. *Islamic Jurisprudence*. Karachi: Pakistan Publishing House, 1962, p. 63-67.
126. Kamali, Mohammad Hashim
 Qiyas (Analogical Deduction); In: Mohammad Hashim Kamali. *Principles of Islamic Jurisprudence*. Selangor Darul Ehsan : Pelanduk Publications, 1989, p.248-289.
127. _____
 Qiyas (Anology) ; In: *The Encyclopedia of Religion*. New York : Macmillan , 1987, Vol.12. p.128-129.
128. Majid Khadduri (tr.)
 On Analogy (Qiyas) ; In : Majid Khadduri. *Islamic Jurisprudence : Shafi is Risala*. Baltimore : The Johns Hopkins Press, 1961, p.288-294.
129. Muslehudding, Muhammad
 Qiyas or Analogy; In : Muhammad Muslehuddin. *Philosophy of Islamic Law and the orientalisists*. Lahore : Islamic Publications, p.135-142.
130. Al-Razi, Abu Bakr Ahmad bin Ali
 Principles of Muslim Jurisprudence (Chapters on Qiyas and ijtihad). Lahore : Al-Maktabat-e-Ilmiyyah, 1975, 69p.
131. Siddiqi, Nusrat Rashid
 " The Early Modes of Ijtihad-Qiyas". *The Voice of Islam* (Karachi) 13:9 (June 1965) 475-487.
132. Weeramantry, C.G.
 Qiyas (Reasoning by Analogy) ; In : C.G. Weeramantry. *Islamic Jurisprudence*. Houndmills : Macmillan Press, 1988, p.40-45.